

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง การสำรวจกิจกรรมของพระสงฆ์ในภาคตะวันออก 2 เกี่ยวกับการศึกษาอกรอบโรงเรียน ครอบคลุมสาระสำคัญดังนี้ ก่อ วัดถupa ประสบค์ของ การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปราย ผลการวิจัยและขอเสนอแนะตามลำดับ

วัดถupa ประสบค์ของการวิจัย

- เพื่อสำรวจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่พระสงฆ์กระทำอยู่ในการศึกษา นอกระบบโรงเรียนในปัจจุบัน
- เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา- นอกรอบโรงเรียน
- เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ชั้นนำ มุ่งหวังทั้งทางกัน ทั้ง หน่วยงานการศึกษาอกรอบโรงเรียน
- เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างขนาด ประเภท รายได้ และที่ตั้ง ของวัดกับการจัดการศึกษาอกรอบโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่มีในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เจ้าอาวาสที่บูร্যในภาคตะวันออก 2 ชั้น นพนทครอบคลุม 3 จังหวัด คือ จังหวัดพะนังกรร็อปปุชยา จังหวัดสระบุรี และจังหวัดอ่างทอง โดยมีประชากรทั้งหมด 936 ราย เมื่อทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง สุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling) และ ได้จำนวนประชากรตัวอย่างมา 470 ราย และเก็บแบบสอบถาม กลับกันมา 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 69.76

เครื่องมือที่มีในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลฐานตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป ของวัด และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นคำอามเกี่ยวกับการนิสานรวมของประวัติในกิจกรรมทางการศึกษาที่ทางวัดจัดขึ้น

ตอนที่ 3 ถือความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนตัวของประวัติและลักษณะที่ไปของวัดกับการจัดกิจกรรมทางการศึกษา

ตอนที่ 4 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา และถือความคิดเห็นเกี่ยวกับงานการศึกษา

ตอนที่ 5 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประวัติในการจัดการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปมอบให้ทางเจ้าระอาgeoเพื่อให้ทางเจ้าระอาgeoเป็นอย่างแนบแน่นในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามนั้น ส่วนใหญ่ประวัติจะส่งคืนมาทางไปรษณีย์ บางส่วนผู้วิจัยเดินทางไปรับคืนมาด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่ถูกต้องและสมบูรณ์ดีๆ และนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ส่วนที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ไปของวัด ข้อมูลในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา และการนิสานรวมของประวัติในกิจกรรมทางการศึกษาที่ทางวัดจัดขึ้น วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่ารอยละ
2. ศึกษาหาความสัมพันธ์ในการจัดการศึกษาภายภาคต่อของไชสแควร์ (Chi - Square)

3. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับงานการศึกษา ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S. D.)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประวัติโดยใช้วิเคราะห์ค่าแปรปรวนสองทาง (Two - way Analysis of Variance) และทดสอบรายคู่ในข้อที่มีความแตกต่างกัน โดยใช้วิธีทดสอบของเชฟฟ์ (Sheffé)

สรุปผลการวิจัย

ในการสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แยกกล่าวสรุปเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

พระภิกษุผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งสิ้น 328 ราย คั้งรายจะเอี่ยด
ท่อไปนี้ ก็อ

1.1.1 พระภิกษุผู้รับราชการครูปัจจุบันที่ 21 พระมาชื่นไป
มีจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 51.2

1.1.2 พระภิกษุผู้ทำการศึกษาสายสามัญระดับป्रถน์ก่อน
จำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 86.9

1.1.3 พระภิกษุผู้ทำการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม
สอบได้ชั้นนักธรรมเอก ร้อยละ 51.2

1.1.4 พระภิกษุผู้ศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ร้อยละ
16.5

1.2 ข้อมูลทั่วไปของวัด

วัดที่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา มีรายจะเอี่ยดดังนี้ ก็อ

1.2.1 เป็นวัดขนาดเล็ก ร้อยละ 60.3

1.2.2 เป็นวัดขนาดใหญ่ ร้อยละ 87.5

1.2.3 เป็นวัดที่อยู่นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาล
ร้อยละ 67.2

1.2.4 เป็นวัดที่ไม่ได้รับการคัดเลือกจากกรมการศาสนา
เป็นวัดพื้นนาทีอย่าง ร้อยละ 54.9

1.2.5 เป็นวัดที่ไม่ได้รับงบประมาณจากกรมการศาสนาเลย
ร้อยละ 54.9

1.2.6 เป็นวัดที่ได้รับเงินบริจาคจากประชาชนในจำนวนเงิน
ที่มากกว่า 40,001 บาทท่อไป มากคิดเป็นร้อยละ 47.3

1.3 การจัดกิจกรรมทางการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อสำรวจกิจกรรมที่พระสังฆจัดทำเกี่ยวกับการศึกษาในกระบวนการเรียน ปรากฏว่ากิจกรรมทางการศึกษาที่ทางวัดจัดมากที่สุด เรียงลำดับได้ดังนี้ การจัดให้มีการบรรยายธรรม รายละ 84.5 การจัดการศึกษาพิธีธรรมແນกธรรม รายละ 73.8 การจัดปาฐกถาธรรม รายละ 62.8 จัดอบรมประชาชนประจำทابูล 57.9 ช่วยสอนศีลธรรมในโรงเรียน 54.9 และจัดอบรมวิปัสสนาภัณฑ์รุ่น รายละ 45.1 ส่วนกิจกรรมทางการศึกษาที่ทางวัดจัดน้อยที่สุด ก็คือ การเปิดโรงเรียนศึกษาพุทธศาสนาัญมีเพียงรายละ 1.5 เท่านั้น

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของพระภิกษุในกิจกรรมทางการศึกษาที่ทางวัดจัดขึ้น

2.1 การบรรยายธรรม พระภิกษุทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายธรรม รายละ 77.4

2.2 การแสดงปาฐกถาธรรม พระภิกษุทำหน้าที่จัดหาและติดต่อองค์ปาฐก มาแสดงปาฐกถาธรรม รายละ 58.2

2.3 การอบรมประชาชนประจำทابูล พระภิกษุเป็นผู้ให้การอบรมด้วยตนเอง รายละ 43.9

2.4 การอบรมศีลธรรมแก่นักโทษ พระภิกษุเป็นผู้ให้การอบรมด้วยตนเอง รายละ 45.2

2.5 การสอนศีลธรรมในโรงเรียน พระภิกษุทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับวัด รายละ 41.7

2.6 การอบรมสถานแม่รุคุรอน พะภิกษุเป็นผู้ให้การอบรมแก่สถานเด็กด้วยตนเอง รายละ 40.8

2.7 การอบรมวิปัสสนาภัณฑ์รุ่น พระภิกษุเป็นผู้ให้การอบรมด้วยตนเอง รายละ 37.8

2.8 การมีส่วนร่วมในโรงเรียนปฏิบัติธรรมແນกธรรม พระภิกษุทำหน้าที่เป็นครูสอน รายละ 35.6

2.9 การมีส่วนร่วมในโรงเรียนศึกษาพุทธศาสนาัญมีเพียงรายละ 31.0 ตามการวางแผนงานรวมกับครูสอนนี้

2.10 การสอนชั้นเรียนที่กินมาให้นักเรียน พระภิกษุเป็นผู้จัดทำพระภิกขุอ่อนเข้าไปสอน รายละ 30.0

2.11 ในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ พระภิกษุเป็นครูสอน รายละ 27.8

2.12 การอบรมวิชาชีพ พระภิกษุทำมาตั้งแต่ปัจจุบันมา การอบรมให้ชาวบ้าน รายละ 24.7

ตอนที่ ๓ ถือถือความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลสารสนเทศของพระภิกษุ และลักษณะทั่วไปของวัด กับการจัดกิจกรรมทางการศึกษา

3.1 ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างพระภิกษุผู้มีระยะเวลาการอุปสมบทระดับ การศึกษาสายสามัญ ระดับการศึกษาประถมศึกษาและระดับการศึกษาประถมศึกษาและระดับการศึกษาสายสามัญ ระหว่างคุณภาพทางการศึกษาและจำนวนพระภิกษุที่นับรวมในกิจกรรมทางการศึกษาออกโรงเรียนทางกัน

สมบัติฐานข้อที่ ๑ พระสงฆ์มีความแตกต่างกันทางด้านคุณภาพการศึกษาและจำนวนพระภิกษุที่นับรวมในกิจกรรมทางการศึกษานอกโรงเรียนทางกัน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

3.1.1 พระภิกษุผู้มีระยะเวลาการอุปสมบททางกันมีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาสายสามัญมากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุกลุ่มน้อยประมาณมากจะมีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษามากกว่าพระภิกษุกลุ่มนี้อย่าง公然อย่างเห็นได้ชัดต่อไปนี้ การมีส่วนรวมในโรงเรียนประถมศึกษาและจำนวนพระภิกษุที่นับรวมในกิจกรรมทางการศึกษาสายสามัญ การอบรมวิชาชีพ การมีส่วนรวมในโรงเรียนกึ่งบ้านผู้ใหญ่สายสามัญ และการอบรมสามเณรภาคฤดูร้อน ซึ่งพระภิกษุทุกกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ในการจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

3.1.2 พระภิกษุผู้มีระดับการศึกษาสายสามัญทางกันจะมีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุกลุ่มนี้คือการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมต่อไปนี้มากกว่าพระภิกษุกลุ่มนี้ การศึกษาระดับประถมศึกษา คือการอบรมวิปัสสนากรรมฐาน การบรรยายธรรม การแสดงปาฐกถาธรรม การมีส่วนรวมในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การอบรมสามเณรภาคฤดูร้อน และการอบรมประชาชนประจำตำบล

3.1.3 พระภิกขุผู้มีระดับการศึกษาประปริยศธรรมแผนกธรรมต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาแต่ละกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกลุ่มที่สอบได้นักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโท และนักธรรมชั้นเอก ปีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษานานาภาคภาษาพระภิกขุกลุ่มที่ไม่ได้นักธรรม ในเรื่องต่อไปนี้ การอบรมวิปัสสนาภัณฑ์ฐาน การบรรยายธรรม การแสดงปฐกธรรม การมีส่วนร่วมในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การอบรมประชาชนประจำตำบล และการมีส่วนร่วมในการสอนศีลธรรมในโรงเรียน

3.1.4 พระภิกขุผู้มีระดับการศึกษาบาลีต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาส่วนมากแต่ละกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกลุ่มที่ยังสอบไม่ได้เปรี้ยวธรรม กลุ่มที่สอบได้บาลีประโยค 1 - 2 เปรี้ยวธรรม 3 ประโยค กลุ่มที่สอบได้บาลีประโยค ป.ธ. 4 - 6 และกลุ่มที่สอบได้บาลีประโยค ป.ธ. 7 - 9 มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษานานาภาคภาษาพระภิกขุ กลุ่มที่ไม่ได้เรียนพระปริยศธรรมแผนกบาลี ยกเว้นในเรื่อง การมีส่วนร่วมในโรงเรียน ศึกษาภูมิที่บุญสายสามัญ การจัดอบรมศีลธรรมให้นักโทษ และการสอนธรรมศึกษาให้นักโทษ ซึ่งพระภิกขุทุกกลุ่มนี้ส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

3.2 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของวัด รายได้ของวัด ทั้งของวัด ประเภทของวัด และการได้รับเลือกเป็นวัดพ่อนาท้าอย่างจากกรมการศาสนาภารจัด กิจกรรมทางการศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 4 ขนาด ประเภท รูปแบบ และหงส์ที่แตกต่างกันของวัดย่อมมี ความสัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

3.2.1 วัดที่ขนาดต่างกันส่วนมากมีการจัดกิจกรรมทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยวัดขนาดใหญ่ และวัดขนาดกลาง มีการจัด กิจกรรมทางการศึกษานานาภาควัดขนาดเล็ก ยกเว้นในเรื่องต่อไปนี้การจัดการศึกษา พระปริยศธรรมแผนกบาลี การเปิดโรงเรียนปริยศธรรมแผนกสามัญ การสอนพระภิกษุธรรม การอบรมวิชาชีพ การเปิดโรงเรียนศึกษาภูมิที่บุญสายสามัญ การจัดอบรมศีลธรรมให้นักโทษ ✓

และการสอนชั้นเรียนกีฬาในนักโทษชั้นวัดขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กมีการจัดกิจกรรมเหล่านี้ไม่แตกต่างกัน

3.2.2 วัดหลวงและวัดราษฎร์ส่วนมากมีการจัดกิจกรรมทางการกีฬาแต่ก็ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยวัดหลวงมีการจัดกิจกรรมทางการกีฬามากกว่าวัดราษฎร์ ยกเว้นกิจกรรมต่อไปนี้ การเปิดโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญ การจัดสอนพระอภิธรรม การอบรมวีปัสดานามมุนุฐาน และการสอนศีลธรรมในโรงเรียน ซึ่งวัดหลวงและวัดราษฎร์มีการจัดไม่แตกต่างกัน

3.2.3 วัดทั้งในเขตบึงและในเขตชนบทส่วนมากมีการจัด กิจกรรมทางการกีฬาแต่ก็ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยวัดทั้งอยู่ในเขตเมือง มีการจัดกิจกรรมทางการกีฬามากกว่าวัดในเขตชนบท แต่มีบางกิจกรรมที่ตัดขึ้นลงอยู่ในเขตชนบทมีการจัดมากกว่าวัดในเขตบึง คือ การบรรยายธรรม การแสดงป้ารุกถอดารูม การอบรมประชาชนประจำตำบล และการสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนกิจกรรมต่อไปนี้คือ การจัดการกีฬาพะริยัติธรรมแผนกธรรม การเปิดโรงเรียนปริยัติธรรมแผนก-สามัญ และการสอนพระอภิธรรม ปรากฏว่า วัดทั้งอยู่ในเขตบึงและเขตชนบทมีการจัดไม่แตกต่างกัน

3.2.4 วัดที่ได้รับเลือกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่างและวัดที่ไม่ได้รับเลือก ส่วนมากมีการจัดกิจกรรมทางการกีฬาแต่ก็ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยวัดที่ได้รับเลือกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่างมีการจัดกิจกรรมทางการกีฬามากกว่าวัดที่ไม่ได้รับเลือก ยกเว้นกิจกรรมต่อไปนี้ การเปิดโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญ การจัดสอนพระอภิธรรม การเปิดโรงเรียนกีฬาญี่ปุ่นสายสามัญ การอบรมประชาชนประจำตำบล การสอนศีลธรรมในโรงเรียนและการอบรมศีลธรรมในนักโทษ ปรากฏว่าวัดที่ได้รับเลือก เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างและวัดที่ไม่ได้รับเลือกมีการจัดไม่แตกต่างกัน

3.2.5 วัดที่ได้รับงบประมาณจากการพัฒนาต่างกันจะมีการจัดกิจกรรมทางการกีฬาเกือบทั้งหมดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยวัดที่ได้รับเงินงบประมาณมากจะมีการจัดกิจกรรมทางการกีฬามากกว่าวัดที่ไม่ได้รับงบประมาณน้อย และวัดที่ไม่ได้รับงบประมาณเลย ยกเว้นในกิจกรรมต่อไปนี้ การเปิดโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญการเปิดโรงเรียนกีฬาญี่ปุ่นสายสามัญ การอบรมศีลธรรมให้

นักโภช และการสอนธรรมที่กับมาในนักโภช ซึ่งสำคัญได้รับบปะนาคนำทางกันจะมีการจัด
ไม้แบบต่างกัน

3.2.6 วัดที่ได้รับเงินบริจาคจากประชาชนต่างกันส่วนมากจะมีการจัดกิจกรรมทางการศึกษาแต่ละกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยวัดที่ได้รับเงินบริจาคจากประชาชนมีการจัดกิจกรรมทางการศึกษามากกว่าวัดที่ได้รับเงินบริจาคน้อยยกเวนกิจกรรมทดลองในนี้ การสอนพرهอภิธรรม การเปิดโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ การจัดอบรมศื่อธรรมให้นักโทษ และการจัดสอนธรรมเกื้อกูลให้นักโทษ ปรากฏว่าวัดที่ได้รับเงินบริจาคทางกันมีการจัดในแต่ละกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการกีฬา และความคิดเห็นเกี่ยวกับ
งานการกีฬา

4.1 ปัจจัยและอุปสรรคในการจัดการที่ดิน

พระภิกขุผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการ
ธุรกิจที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ($2.50 \leq \bar{x} \leq 3.49$) โดยแก้ ขาดพูนทรัพย์เพื่อนำมาใช้
ในการจัดการธุรกิจ ($\bar{x} = 3.29$) ขาดบุคลากรเช่นนายช่างห้างาน ($\bar{x} = 3.00$)
และขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\bar{x} = 2.94$)

4.2 ความคื้อเห็นเกี่ยวกับงานการท่องเที่ยว

พระภิกขุที่ตอบแบบสอบถามมีความเห็นอย่างยิ่ง ($3.50 \leq \bar{x} \leq 4.0$) กับความทว่า ครูผู้สอนในสถานศึกษาร่วมความรู้เกือบ เช่น แนะนำการเรียนต่อให้กับผู้เรียนให้เป็นการคิงคูกิให้ผู้เรียนกระตือรือร้นมากขึ้น ($\bar{x}=3.50$) นอกจากนั้นเกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

กอนที่ 5 เอกการเปรี๊ยบเทียบความคิดเห็นของพระสังฆ

สมมติฐานข้อที่ 2 ประสงค์ความแตกต่างทางด้านระดับการศึกษาและจำนวนพรมยาที่ว่าจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนแตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า

5.1 พระภิกขุที่มีระยะเวลาการอุปสมบททางกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง การขาดทุนทรัพย์
เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา ขาดมุคลากรเข้ามาช่วยทำงาน การออกกลางกัน
ของผู้เรียนก่อนจะจบ ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน และบูรณาการความเข้าใจในการ
สอน ซึ่งมีรายละเอียดดังท่อไปนี้

5.1.1 พระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง 16 - 20
พรรษา มีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง
6 - 10 พรรษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการ
อุปสมบทระหว่าง 16 - 20 พรรษา เห็นการออกกลางกันของผู้เรียนก่อนจะจบเป็น
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษามากกว่าพระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการอุปสมบท
ระหว่าง 6 - 10 พรรษา

5.1.2 พระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง 11 - 15
พรรษา มีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง
5 - 10 พรรษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการ-
อุปสมบทระหว่าง 11 - 15 พรรษา เห็นว่าการขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนเป็นปัญหา
และอุปสรรคในการจัดการศึกษามากกว่าพระภิกขุกุณฑ์มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง
1 - 5 พรรษา

5.2 พระภิกขุที่มีระดับการศึกษาสายสามัญทางกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือเรื่อง
ขาดมุคลากรเข้ามาช่วยทำงาน

ผลการวิเคราะห์ภูมิริบารุม ปรากฏว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค¹
ในการจัดการศึกษาของพระภิกขุที่มีระยะเวลาการอุปสมบททางกันจะมีลักษณะแตกต่างใน
แต่ละระดับการศึกษาสายสามัญของพระภิกขุ ในเรื่อง การออกกลางกันของผู้เรียนก่อนจะจบ

5.3 พระภิกขุที่มีการศึกษาประปริญติธรรมแผนกธรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรื่อง พระ-
ภิกขุในให้ความร่วมมือสนับสนุนเท่าที่ควร ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่เคยให้ความสนใจเท่าที่ควร
และสถานที่ในเมืองส่วนใหญ่ของการจัดกิจกรรมการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังท่อไปนี้

5.3.1 พระภิกขุกุลที่สอบไกด์ธรรมเรอกมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากพระภิกขุกุลที่ไม่ไกด์ธรรมอย่างมั่นยั่งสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกุลที่สอบไกด์ธรรม เห็นว่าพระบูชาใหญ่ในให้ความร่วมมือสนับสนุน เท่าที่ควรนั้นเป็นปัญหาและ อุปสรรคในการจัดการศึกษามากกว่าพระภิกขุกุลที่ไม่ไกด์ธรรม

5.3.2 พระภิกขุกุลที่สอบไกด์ธรรมชั้นโท และนักธรรมชั้นเอก มีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกขุกุลที่ไม่ไกด์ธรรม อย่างมั่นยั่งสำคัญที่ระดับ .05 โดย พระภิกขุกุลที่สอบไกด์ธรรมชั้นโท และนักธรรมชั้นเอก เห็นว่าการทำชาวบ้านส่วนใหญ่ ไม่ถูกใจให้ความสนใจ เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษามากกว่าพระภิกขุกุลที่ ไม่ไกด์ธรรม

ผลการวิเคราะห์ภัยร้าย ปรากฏว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ อุปสรรคในการจัดการศึกษาของพระภิกขุผู้รับราชการอุปสมบททางกันจะมีลักษณะที่ แตกต่างกันในแต่ละระดับการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของพระภิกขุ ในเรื่อง การ ออกกลางกันของผู้เรียนก่อนจะจบ ขาดอุปกรณ์การเรียนและการสอน ผู้เรียนมีพัฒนาการ ศึกษาทางกัน ผู้สอนขาดความชำนาญในการสอน และขาดด้วสิ่งที่การที่ค่าให้ผู้สอนขาด กำลังใจในการทำงาน

5.4 พระภิกขุผู้รับธรรมศึกษาที่ก้าวพระบูชาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีทางกันมีความ- คิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมั่นยั่งสำคัญที่ระดับ .05 เรื่อง สถานที่ไม่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและผู้เรียนพัฒนา การศึกษาทางกัน ดังปรากฏรายละเอียดดังนี้

5.4.1 พระภิกขุกุลที่สอบไกด์บาลีประโยค ป.ช. 4 - 6 มีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกขุกุลที่ไม่ไกด์บาลีที่รับราชการแผนกบาลี อย่างมั่นยั่งสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกุลที่สอบไกด์บาลีประโยค ป.ช. 4 - 6 เห็นว่า สถานที่ไม่เหมาะสมต่อ การจัดการศึกษา เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษามากกว่าพระภิกขุกุลที่ไม่ไกด์ ศึกษาพระบูชาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี

5.4.2 พระภิกขุกุลที่สอบไกด์บาลีประโยค ป.ช. 7 - 9 มีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกขุกุลที่ไม่ไกด์บาลีที่รับราชการแผนกบาลี และกลุ่มที่สอบไกด์บาลี ประโยค ป.ช. 4 - 6 อย่างมั่นยั่งสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกุลที่สอบไกด์-

ประจำปี พ.ศ. ๗ - ๙ เห็นว่า โรงเรียนพนธุวนการศึกษาต่างกันเป็นปัจจุบันและอุปสรรคใน
การจัดการศึกษามากที่สุด

สมบัติฐานข้อที่ ๓ พระสังฆมุ่นความแตกต่างกับทางด้านระดับการศึกษา
และจำนวนพรมานาคมากซึ่งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของทางด้านการศึกษา-
นักเรียนในระบบโรงเรียนต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

๕.๕ พระภิกษุมีระยะเวลาในการอุปสมบทก้าวเดินมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
งานการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เกือบทุกโรงเรียนยกเว้นโรงเรียน เมื่อ
งานการศึกษาที่จัดขึ้นในภาคใต้เกิดปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ยากกว่า พระสังฆมุ่นจำนวนมาก
ที่ในพระภิกษุทุกกลุ่มนี้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

สำหรับโรงเรียนที่พระภิกษุมีความคิดเห็นแตกต่างกัน จะเสนอในรายละเอียด
ดังนี้

๕.๕.๑ พระภิกษุกลุ่มที่ระยะเวลาในการอุปสมบทระหว่าง ๑ - ๕
พรมาน มีความคิดเห็นแตกต่างจากทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุ
กลุ่มนี้ระยะเวลาในการอุปสมบทระหว่าง ๑ - ๕ พรมาน ไม่เห็นถึงความคิดเห็นที่ควร
ขนาดใหญ่ยิ่งนักเมื่อโอกาสที่จะพัฒนาทางด้านการศึกษามากกว่าวัดขนาดเด็ก วัดทั้งอยู่ใน
เขตเมืองนี้โอกาสที่จะพัฒนาทางด้านการศึกษาได้มากกว่าวัดในเขตชนบท ปัจจุบันพระภิกษุ
สามเณรนิยมเรียนในโรงเรียนสึกษามัชูใหญ่สายสามัญมากขึ้น และการจัดการศึกษาในวัด
เป็นผลมาจากความคิดที่เริ่มของพระสังฆมุ่นการศึกษาระดับสูง

๕.๕.๒ พระภิกษุทุกกลุ่มนี้ความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกษุกลุ่มที่
ระยะเวลาในการอุปสมบทระหว่าง ๑ - ๕ พรมาน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุ
ทุกกลุ่ม มีความเห็นถึงความคุ้งภาวะพระภิกษุกลุ่มนี้ที่มีระยะเวลาในการอุปสมบทระหว่าง ๑ - ๕ พรมาน
ในเรื่อง รายได้ของวัดมีความจำเป็นอย่างมากด้วยการจัดการศึกษาในวัด การศึกษา
นักเรียนในระบบโรงเรียนจะเป็นต้องห้ามคุกคามไปกับงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนด้วย
ความไม่ชอบธรรมแบบพร่องใจเกี่ยวกับงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่พระสังฆ
และครูผู้สอนในสถานศึกษาครั้งมีความรู้เพียงเช่น สามารถแนะนำแนวทางการเรียนต่อให้กับ
นักเรียนให้จะเป็นส่วนดึงดูดให้เขียนมีความกระตือรือร้ายมากขึ้น

5.6 พระภิกขุญี่งค์ดับการทิวงศาสายสานั่นกันจะนิ่วความคิดเห็นเก่ากับ
งานการทิวงษาแต่ต่างกันอย่างนี้มีสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง ความมีการอบรมเผยแพร่
ความรู้เกี่ยวกับงานการทิวงษานอกระบบโรงเรียนให้แก่พราสงฆ์ และครูผู้สอนในสถาน-
ทิวงษานี้มีความรู้ที่เก็บ เชน สามารถแนะนำการเรียนต่อให้กับผู้เรียนได้จะเป็นส่วน
คงคู่ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น ถั้งรายละเอียดต่อไปนี้

5.6.1 พระภิกขุญี่งค์ดับการทิวงษาสายสานั่นด้วยการทิวงษาน
ความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกขุกุลที่มีการทิวงษาสายสานั่นด้วยประณีตทิวงษาของผู้ที่มีนัย
สำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกุลมีการทิวงษานี้ด้วยกิมานมีความเห็นความเชื่อในเรื่อง
ความมีการอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานการทิวงษานอกโรงเรียนให้แก่พราสงฆ์กว่า
พระภิกขุกุลมีการทิวงษานี้ดับประณีตทิวงษา

ผลการวิเคราะห์ภูมิริยาหวาน ปรากฏว่า ความคิดเห็นเก่ากับงาน
การทิวงษาของพระภิกขุญี่งค์จะมีผลต่อการอุปสมบททางกัน จะมีลักษณะที่แตกต่างกันใน -
แต่ละระดับการทิวงษาสายสานั่นของพระภิกขุ ในเรื่อง รายได้ของวัดมีความจำเป็น
อย่างมากสำหรับการจัดการทิวงษาในวัด การทิวงษานอกโรงเรียนเป็นเพียงห้องทำควบคู่กัน
ไปกับการทิวงษาในระบบโรงเรียน การจัดการทิวงษาในวัดเป็นผลมาจากการคิดริเริ่ม
ของพราสงฆ์ที่มีการทิวงษาในระดับสูง เมื่องานการทิวงษาที่จัดขึ้นในวัดเกิดมีปัญหาด้วย
สามารถแก้ปัญหาได้โดยพราสงฆ์บัวชามนานา ปัจจุบันพราสงฆ์สามารถนิยมทิวงษาเจ้าเรียน
ในโรงเรียนทิวงษาญี่งค์สายสานั่นมากขึ้น และครูผู้สอนในสถานทิวงศานี้มีความรู้ที่เก็บ
เช่น สามารถแนะนำการเรียนต่อให้กับผู้เรียนได้จะเป็นส่วนคงคู่ให้ผู้เรียนมีความกระตือ-
รือร้นในการเรียนมากขึ้น

5.7 พระภิกขุญี่งค์ดับการทิวงษาพราสงฆ์ที่อบรมเผยแพร่รวมทางกันมีความ-
คิดเห็นเก่ากับงานการทิঙษาแต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่องวัดหงษ์อยุ
ในเขตเด่องนีโโກาสที่จะพัฒนาทางด้านการทิวงษามากกว่าวัดในเขตชนบทการทิวงษานอก
ระบบโรงเรียนจำเป็นต้องห้ามบุกนิปปังงานการทิঙษาในระบบโรงเรียนหน่วยงานของ
รัฐควรเปิดโอกาสให้พราสงฆ์เข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อในงานการทิঙษานอกระบบโรงเรียน
ด้วย ความมีการอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานการทิঙษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ -
พราสงฆ์ การจัดการทิঙษาในวัดเป็นผลมาจากการคิดริเริ่มของพราสงฆ์ที่มีการทิঙษา

ระดับสูง และปัจจุบันพระภิกษุสามเณรนิยมเรียนในโรงเรียนที่มีมาตรฐานสูงสุดมากขึ้น ดังรายละเอียดที่เสนอต่อไปนี้

5.7.1 พระภิกษุกลุ่มที่สอบในนักธรรมชั้นเอกมีความคิดเห็นแตกต่าง จากพระภิกษุกลุ่มที่ไม่ในนักธรรมและกลุ่มที่สอบในนักธรรมมีความคิดอย่างมั่นคงสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุกลุ่มที่สอบในนักธรรมชนชั้นเอกมีความคิดเห็นตามกับเรื่อง วัดทงอุยใน เขตเนื่องมีโอกาสที่จะพัฒนาทางด้านการศึกษาให้มากกว่าที่ในเขตชนบทสูงกว่าพระภิกษุ กลุ่มที่ไม่ในนักธรรม

5.7.2 พระภิกษุกลุ่มที่สอบในนักธรรมชั้นโทและกลุ่มที่สอบในนักธรรม ชั้นเอกมีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกษุกลุ่มที่ไม่ในนักธรรมอย่างมั่นคงสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุกลุ่มที่สอบในนักธรรมชนชั้นโทและกลุ่มที่สอบในนักธรรมชนชั้นเอกมีความเห็นถูกกับเรื่อง การศึกษาในระบบโรงเรียนจำเป็นต้องทำควบคู่กันไปกับการศึกษาในระบบ - โรงเรียนสูงกว่าพระภิกษุกลุ่มที่ไม่ในนักธรรม

5.7.3 พระภิกษุกลุ่มที่สอบในนักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโท และ นักธรรมชั้นเอก มีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกษุกลุ่มที่ไม่ในนักธรรมอย่างมั่นคงสำคัญ ที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุกลุ่มที่สอบในนักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโทและนักธรรมชั้นเอก มีความเห็นถูกกับเรื่อง หน่วยงานของรัฐควรเปิดโอกาสให้ระบบทั้งหมดเข้าไปมีส่วนร่วมเหลือ ในการศึกษาในระบบโรงเรียนด้วย และควรฝึกอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงาน การศึกษาในระบบโรงเรียนให้แก่พระสงฆ์สูงกว่าพระภิกษุกลุ่มที่ไม่ในนักธรรม

5.7.4 พระภิกษุกลุ่มที่ไม่ในนักธรรมมีความคิดเห็นแตกต่างจาก พระภิกษุกลุ่มที่สอบในนักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโท และนักธรรมชั้นเอกอย่างมั่นคงสำคัญที่ ระดับ .05 โดยพระภิกษุกลุ่มที่ไม่ในนักธรรมไม่เห็นถูกกับเรื่อง ความท่าทาง ภาระต่อการศึกษา ในวัดเป็นภาระจากความคิดว่าเรื่องของพระภิกษุที่มีภาระต่อการศึกษาไประดับสูง

ผลการวิเคราะห์ภัยร้ายรวม ปรากฏว่าความก่อเหตุเกี่ยวกับงานการศึกษา ของพระภิกษุมีระยะเวลาการอุปสมบทแตกต่างกัน จะมีลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละระดับ การศึกษาพระปริยัติธรรมแบบธรรมของพระภิกษุในเรื่อง วัดทงขนาดใหญ่ยอมรับโอกาสที่จะ พัฒนาทางด้านการศึกษาให้มากกว่าชนชั้นเด็ก วัดทงอุยในเขตเมืองย้อมมีโอกาสที่จะ พัฒนาทางด้านการศึกษาให้มากกว่าเด็กในเขตชนบท รายได้ของวัดมีความจำเป็นอย่างมาก

สำหรับการจัดการศึกษาในวัด การศึกษาก่อระบบโรงเรียนจำเป็นต้องห้ามกูญกันไป กับการศึกษาในระบบโรงเรียน หน่วยงานของรัฐควรเปิดโอกาสให้พระสังฆเจ้าไปมีส่วนช่วยเหลือในงานการศึกษาก่อระบบโรงเรียน การมีการอบรมเบย์เพรกวานดู เกี่ยวกับงานการศึกษาก่อระบบโรงเรียนให้แก่พระสังฆ เนื่องจากงานการศึกษาที่จัดขึ้นในวัด เกิดมีปัญหาที่จะสามารถแก้ไขได้ คือ พระสังฆทบทาชนานาน มีจุบันพระภิกษุสามเณร นิยมเรียนในโรงเรียนศึกษาที่ให้สายสานบุญมากขึ้นและกรุญสอนในสถานศึกษาการบีความรู้ พิเศษ เช่น สามารถแนะนำการเรียนที่ให้กับผู้เรียนให้จะเป็นส่วนที่ดึงดูดให้เข้าเรียนมี ความกระตือรือร้นมากขึ้น

5.8 พระภิกษุผู้มีระดับการศึกษาพระปธิชัยติธรรมแบบบาลีทางกัมปันธ์มีความคิดเห็น เกี่ยวกับงานค้านการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในเรื่อง การจัดการศึกษาในวัดเป็นผลมาจากการความคิดที่เริ่มน่องพระสังฆที่มีการศึกษาระดับสูง

อภิปรายผลการวิจัย

การจัดกิจกรรมทางการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งความคิดเห็นในงานการศึกษาของพระภิกษุ ที่ได้สรุปมาแล้วข้างต้น มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. กิจกรรมทางการศึกษาที่ทางวัดจัดมากที่สุด คือ "การจัดให้มีการบรรยายธรรมชาติ" ที่เป็นเรื่องน่าสนใจของนักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนดดและน่าสนใจในด้านการพิธีกรรมมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาเจ้าเรียนและประพุทธปฏิบัติแบบธรรมวินัย มาตลอดเวลาที่มาชั้นนี้เอง

2. การมีส่วนร่วมของพระภิกษุในกิจกรรมทางการศึกษาที่ทางวัดจัดขึ้น ส่วนใหญ่พระภิกษุจะทำหน้าที่เป็นผู้บรรยายหรือเป็นผู้ให้ความรู้ การมีส่วนร่วมอันดับสอง ลงมาคือ เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ กับวัด อักษะการมีส่วนร่วมคั้งกล่าว พระราชนูนิ (2527 : 2505) กล่าวว่า เป็นหน้าที่ทางท้าวนาขของพระสังฆที่จะต้อง เป็นผู้ให้ความรู้ให้แสงสว่างแก่นวลดชน และนอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นผล ต่อเนื่องมาจากเด็กซึ่งพระภิกษุนั้นเป็น "ครู" มาก่อน ถ้าหากนี่ในความหมายเหตุลากูเบร (2510 : 126) ทว่า "... ชาวสยามจะส่งบุตรหลานไปอยู่รักบพพระภิกษุสังฆ โดย

พระสังฆสอนให้บุณเหล่านี้รู้จักอาน..." ส่วนการทำหน้าที่ประจำงานนั้น พระภิกขุเป็นกลุ่มบุคคลที่นาเสือ เป็นที่ยอมรับของสังคมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของลังกawi โดยแท้ได้ท่าทางคนเงิงเจย เพราะจากหน้าพะและกามยูกพื้นทางสังคมที่พระภิกขุนั้น พระราชาธรุนี (2510 : 12) กล่าวไว้ว่า โภคภูตธรรมแล้ว พระสังฆมีความเบตตาที่จะคงชัยให้สู่ผู้อ่อน

3. ผลการที่กษ坦าหานความสัมพันธ์ในการจัดการศึกษา ปัจจุบันใช้งาน แยกกล่าวไปดังนี้

3.1 ในด้านความสัมพันธ์ของระบบเวลาการอุปสมบทและระดับการ ศึกษาทางกันกับการนี้ส่วนรวมในกิจกรรมการศึกษานั้น ผลการวิจัยปรากฏว่า

3.1.1 พระภิกขุกลุ่มที่อายุพรมานากจะนี่ส่วนรวมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาสูงกว่าพระภิกขุอุปสมบทอย่างมาก จากการศึกษาในข้อนั้น ก็จะเป็นเหตุผลว่า ผู้ของการอุปสมบทนานนานยอนห้าให้มีประสบการณ์มาก เป็นที่ยอมรับของประชาชนในส่วนความรู้ โดยเฉพาะจากประสบการณ์การอบรม การแสดง-นำ ทดสอบ ครอบครองประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงการศึกษาประจำงาน ซึ่งพระภิกขุที่อายุพรมานากจะทำได้ก้าวพระภิกขุที่อายุพรมานอย

3.1.2 พระภิกขุกลุ่มที่การศึกษาสายสามัญระดับมัธยมศึกษา และอุปศึกษามีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมสูงกว่าพระภิกขุกลุ่มที่การศึกษาระดับประถม-ศึกษา โดยเฉพาะ การมีส่วนรวมในโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ครอบครองในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งงานดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้บุคลากรที่มีความสามารถสูงสายสามัญค่อนข้างสูง อย่างน้อยควรเป็นระดับมัธยมศึกษา เพื่อจะสามารถทำการสอนวิชาสามัญในโรงเรียน พุทธศาสนาวันอาทิตย์ได้ สำหรับทางด้านการอบรมนั้น เป็นไปได้ว่าพระภิกขุกลุ่มนี้การศึกษาสายสามัญในระดับมัธยมศึกษาและอุปศึกษานั้น เป็นผู้สอนให้กับเด็กตามมาตรฐานที่หันโลกทันเทคโนโลยี สามารถนำมาใช้ในห้องเรียนตามความเหมาะสมและทำให้ความจำเป็น ซึ่งงานทางด้านการอบรมนี้ พระภิกขุนักจะดำเนินงานกันติดกับประจำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้เข้ามาอบรมแก่ประชาชน

2.1.3 ทางด้านพระภิกขุที่มีการศึกษาอบรมปริญญาธรรมแผนกธรรม ทางกันนั้นปรากฏว่าพระภิกขุกลุ่มที่สอบได้นักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโทและนักธรรมชั้นเอก

มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาสูงกว่าพระภิกขุกู้มที่ไม่ใช่กิจกรรม โดยเฉพาะงานศึกษา การบรรยายธรรม การแสดงปาฐกถาธรรม เป็นตน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนให้พระภิกขุได้เข้ามาช่วยงานทางการศึกษาได้ แม้ว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว พระภิกขุจะมีการศึกษาตอนเข้ามาบวชจนพ้นฐานะเพียงระดับปฐบัณฑิต จากการสำรวจของสถาบันพระพุทธศาสนา (2524 : 5 - 5) ระบุว่า พระสงฆ์รายละ 80.30 มีความรู้เดิมต่ำกว่า ม.6 หรือ ม.7.3 แต่เมื่อเข้ามาบวชแล้วก็มีการศึกษาเพิ่มเติมทำให้สามารถร่วมเหลืองานทางด้านการศึกษาได้ ซึ่งในปัจจุบัน ได้รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดงานทางการศึกษาของพระภิกขุที่มีการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีด้วย เพราะมีลักษณะที่เข้ามาร่วมทำงานเหมือนกัน

3.1.4 สำหรับพระภิกขุผู้มีความแตกต่างกันด้านระยะเวลา การอุปสมบท และระดับการศึกษานั้นจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันออกไป ในการอบรมวิชาชีพ และการมีส่วนร่วมในโรงเรียนที่ให้สัญญาสามัญ ซึ่งพระภิกขุทุกกลุ่ม ซึ่งมีส่วนร่วมในแทบทุกคน อาจเนื่องมาจาก พระภิกขุรู้ว่าในเมืองไทยมีความรู้ในด้านวิชาชีพโดยตรงและตามกฎหมายของมหาเถรสมาคมที่ระบุเอาไว้ ข้อเจневา ห้ามพระภิกขุ สามเณรศึกษาวิชาชีพทางโลก เนื่ن การแยกเครื่องยนต์ พิมพ์หนัง ชื่อชีวิตฯ เป็นตน เนื่องด้วยคั้งกล่าวทำให้พระภิกขุที่มีความต่างกันในด้านจำนวนพระราชนະและจำนวนการศึกษามีส่วนร่วมในการอบรมวิชาชีพไม่แทบทุกคน สำหรับพระภิกขุที่มีส่วนร่วมในโรงเรียนก็หมายถึง สายสานัชในด้านนั้น จากการศึกษาของ เอ.โนมส เกอร์ (2512 : 21) ปรากฏว่า ชาวไทยที่เข้ามาร่วมมีการศึกษาสูงสุดแค่ชั้นประถมศึกษาเท่านั้น จึงเป็นสาเหตุที่สักขีพยานที่ทำให้พระภิกขุมุ่งใจจำกัดในการหัวใจเข้ามาร่วมงานด้านนี้

3.2 ในด้านการศึกษาหากความล้มเหลวของขนาด ประเภท ห้อง รายได้ และการได้รับเลือกเป็นวัดพัฒนาทัวอย่างจากกรุณากราดนา กับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานั้น ผลการวิจัยปรากฏว่า

3.2.1 วัดขนาดใหญ่จะมีการจัดกิจกรรมทางการศึกษามากกว่า วัดขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะวัดที่มีขนาดใหญ่มีความพร้อมในด้านบุคลากร อุปกรณ์การเรียน การสอน และทุนทรัพย์มากกว่าวัดขนาดเล็ก จึงทำให้สามารถจัดกิจกรรมทางการศึกษาได้มากกว่า

3.2.2 วัดหลังจะมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาประเทที่ด้วยให้กับพระภิกษุสามเณรมากกว่าวัดราษฎร์รวมทั้งการให้การศึกษาแก่นักโทษในเรือนจำด้วยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า วัดหลังส่วนมากจะเป็นวัดที่มีความสำคัญ มีขันดีใหญ่ ได้รับการอุดหนุนจากทางการและประชาชนในระดับสูง ทั้งทางงานทุนทรัพย์บุคลากร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ย่อมส่งผลทำให้วัดหลังมีการจัดกิจกรรมการศึกษามากกว่าวัดราษฎร์ และจากข้อมูลที่ได้มา วัดส่วนมากเป็นวัดราษฎร์และเป็นวัดชนบทเล็ก ทำให้มีความพร้อมอย่างกว้างขวางในทุกๆ ด้าน

3.2.3 กิจกรรมที่ทางวัดในเขตชนบทมีการจัดมากกว่าวัดในเขตเมือง คือ การบรรยายธรรม การแสดงป่าธุดงค์ธรรม การอบรมประชาชนประจำเดือน และการสอนศีลธรรมในโรงเรียน จากประเด็นที่ทำให้เห็นบทบาทของพระภิกษุ ในชุมชนที่สำคัญมาก ซึ่งพระภิกษุบุรุษจะดำรงบทบาทในฐานะผู้ให้ความรู้ เมื่อถูกเนื้อในอดีต และเป็นกลุ่มบุคลากรที่สังคมมองวันนี้ถือในความรู้ความสามารถด้านศาสนาท่านน่าที่เป็นครู ใจ

3.2.4 วัดพัฒนาตัวอย่างมีการจัดกิจกรรมทางการศึกษาอยู่ในระดับสูง ทั้งที่จัดให้กับพระภิกษุสามเณร เน้น ถวายความรู้แก่พระสงฆ์ชาชีวการ การเปิดโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกบาลีเป็นตน และที่จัดให้กับประชาชน เช่น การเปิดโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การอบรมวิชาชีพ เป็นตน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ก่อนที่จะได้รับเลือก เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างนั้นต้องมีความพร้อมด้านการจัดการศึกษาการสอนสถานอยู่ในสภาพ สภาพงาน มีการจัดระเบียบในวัดอย่างดี ทั้งหมดนี้เป็นเกณฑ์ในการการทดสอบดังเดิมไว้ สำหรับที่จะทำการคัดเลือกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง และเมื่อได้รับการคัดเลือกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่างแล้ว ย่อมจะได้รับความเชื่อถือจากประชาชนในห้องถมที่ได้ได้รับความร่วมมือ เป็นอย่างดี ซึ่งมีผลต่อรายได้ของวัดอย่างมาก นอกเหนือนั้นก็จะได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทาง ฯ ด้วย ทั้งหมดนี้ทำให้วัดสามารถที่จะเพิ่มสมรรถภาพในการจัดการศึกษาได้มากกว่าที่ไม่ได้รับเลือกเป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง

3.2.5 วัดที่ไม่ได้รับเงินงบประมาณจากกรมการศาสนา เลยแท้จริงมีความสามารถจัดกิจกรรมทางศาสนาได้ พอทำให้เห็นได้ว่า วัดในสังคมไทยนั้น อยู่ในโภคทรัพยากรของประชาชน ถ้าพระภิกษุในวัดมีความสนใจจะต้องรับผิดชอบที่จะทำงานเพื่อ

สังคม ยอมให้รับการเกื้อหนุนจากประชาชนเป็นอย่างดี ทำให้ต้องมีการรับงบประมาณจากกระบวนการศึกษา เนื่องจากสามารถอุดหนุนได้โดยตนเอง

3.2.6 วัดที่มีความแตกต่างกันในเรื่อง ขนาด รายได้ ประเภท ทัช และการให้รับคัดเลือกเป็นวัดพื้นฐานก้าวอย่างจากการการศึกษาและมีการจัดกิจกรรมทางการศึกษาต่างกัน ยกเว้น การเปิดโรงเรียนปริยัติธรรมแบบสามัญและ การเปิดโรงเรียนศึกษาไทยในสายสามัญ ห้องสอนกิจกรรมนี้ วัดที่มีความต่างกันในค่าน้ำหนัก คั่งหัวระบุ ไว้ช้างคน จะมีการจัดไม้แทกต่างกัน ซึ่งพออธิบายได้ว่า เป็นผลมาจากการศึกษาสายสามัญของพระภิกษุ ส่วนใหญ่แล้วหานมพนความรู้เพียงระดับประถมศึกษา จึงทำให้การจัดกิจกรรมกังวลว่ามีผลไม้แทกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกษุ นั่งท่านสนใจดังจะกล่าว เป็นรายหัวนั้นๆ ดังนี้

4.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา ของพระสงฆ์ที่มีระยะเวลา เวลาการอุปสมบทแตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีความแตกต่าง กันของความคิดเห็นที่ระดับ .05 ในข้อต่อไปนี้

4.1.1 "การออกกลางกันของผู้เรียนก่อนจะจบ " และ " การขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน" เมื่อได้จารณาต่อไปปรากฏว่า พระภิกษุกุลลัมพณะยะ- เวลาการอุปสมบทระหว่าง 1 - 5 พรรมา และ 6 - 10 พรรมา มีความคิดเห็นแตกต่าง จากพระภิกษุกุลลัมพณะยะเวลาการอุปสมบท ระหว่าง 11 - 15 พรรมา และ 16 - 20 พรรมา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุกุลลัมพณะยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง 11 - 15 พรรมา และ 16 - 20 พรรมา มีคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาสูงกว่ากุลลัมพณะยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง 1-5 พรรมา และกุลลัม 6 - 10 พรรมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประสบการณ์ในการทำงานนั้นเอง ที่ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาต่างกัน โดยพระภิกษุมี ระยะเวลาการอุปสมบทนานนานขอนมของเห็นสาเหตุของปัญหา ให้เด่นกว่า ตามหลักจิตวิทยา การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (เมียร์ วิวิชัย 2527 : 139) กล่าวว่า ประสบการณ์ของคน ขอนส่งผลต่อความคิดเห็น และผู้ใหญ่จะนำประสบการณ์เดินทางที่มีอยู่มาใช้ในการตัดสินใจ และการเรียนรู้

ເນື້ອພິຈາລະການມີປົກລົງຢາຮັມ ປຣາກງູວາຄາເນັດຍຂອງຮະຄົມ

ຄວາມຄົດເຫັນເຖິງວັນປັບປຸງທາແລະອຸປະສົກໃນການຈັດການກຶກມາຂອງພະກິດນຸ້ມີຮະບະເວລາ
ກາຮູ່ອຸປະສົມບທຕາງກັນ ຈະມີລັກນະທີ່ແທກຕາງກັນໃນແຕ່ລະຮະຕັບການກຶກມາສໍາຍສໍາມູ້ຂອງພະກິດນຸ້ມີ
ໃນເຮືອງ ກາຮອອກກາລາຄັນຂອງຜູ້ເວີຍນກອນຈະຈົບ ຂັ້ງພະກິດນຸ້ມີຮະບະເວລາກາຮູ່ອຸປະສົມບທ
ຮະຫວາງ 1 - 5 ພຣມາ ແລະກຸລຸນ 6 - 10 ພຣມາ ຂຶ້ນມີການກຶກມາສໍາບໍາຫານູ້ຮະດັບ-
ປະດົມກຶກມາແລະອຸດົມກຶກມາ ນີ້ຄວາມຄົດເຫັນວ່າເປັນປັບປຸງທາແລະອຸປະສົກໃນການຈັດການກຶກມາ
ອູ້ມີໃນຮະດັບທີ່ຕໍ່ກວ່າກຸລຸນທີ່ມີຮະບະເວລາກາຮູ່ອຸປະສົມບທຮະຫວາງ 11 - 15 ພຣມາ ກຸລຸນທີ່
ອຸປະສົມບທ 16 - 20 ພຣມາ ແລະກຸລຸນທີ່ອຸປະສົມບທເກີນ 21 ພຣມາຂຶ້ນໄປ ຂຶ້ນມີການກຶກມາຮະຄົມ
ນັ້ນມີກຶກມາ ວັນເປັນກາຮັດຄອດກັນກາຮອບຂັບຍ້າຂາງຕ່າງໆ ປະສົບກາຮອບມືບຊີຄວາມຄົດເຫັນ
ໄກສັດເຈັນຂຶ້ນ

4.2 ຄວາມຄົດເຫັນເຖິງວັນປັບປຸງທາແລະອຸປະສົກໃນການຈັດການກຶກມາຂອງ
ພະກິດນຸ້ມີຮະດັບການກຶກມາພະປົງບົກລົງແພນກຮຽນທາງກັນ ພົດກາວວິຈີປ່າງກູວາ ມີ
ຄວາມແທກຕາງກັນຂອງຄວາມຄົດເຫັນທີ່ຮະຄົມ .05 ໃນຂອດໄປນີ້

4.2.1 ເພຣະຜູ້ໃຫຍ້ໃນໃຫ້ການຮັນເນື້ອມັນສຸນເຫຼົ່າທີ່ກວະເປັນ
ແລະກາຮ່າວບານສ່ວນໃຫຍ້ໃນຄອຍໃຫ້ການຮັນເນື້ອມັນນີ້” ປຣາກງູວາ ພະກິດນຸ້ມີຮະດັບໃນໄຄນັກຮຽນ
ນີ້ຄວາມຄົດເຫັນແທກຕາງກັນພະກິດນຸ້ມີຮະດັບໃຫ້ກົດຮຽນຮັນໂທແລະນັກຮຽນຮັນເອັກຍາມນີ້ນັ້ນ
ສໍາຄັຟ່ງທີ່ຮະຄົມ .05 ຂັ້ງພະກິດນຸ້ມີຮະດັບໃຫ້ກົດຮຽນຮັນໂທແລະນັກຮຽນຮັນເອັກ ມີຮະແນນເນັດຍ
ຂອງຄວາມຄົດເຫັນເຖິງວັນປັບປຸງທາແລະອຸປະສົກໃນເຮືອງຂາງທັນຕູງກວ່າພະກິດນຸ້ມີຮະດັບໃຫ້ໄດ້ -
ໄຟກ້ອຮັນ ຫັ້ນອ້າຈເປັນເພົາວ່າ ພະກິດນຸ້ມີຮະດັບໃຫ້ໄຄນັກຮຽນອາຈນີ້ອ້າຍພຽບຮ້ານອຍ ທ້າໃຫ້
ໄອກາສີ່ຈະເຂົາມາຮ່ວຍງານທາງຄານກາຮັດກຶກມາທ່າງວັດຈັດຂັ້ນນອຍ ເພຣະພະກິດນຸ້ມີຮະດັບ
ໃນໄຄນັກຮຽນຍັງຕອງກຶກມາເລົາເຮີຍໃນສ່ວນຂອງກົນເອງຂູ້ ຈຶ່ງທ້າໄຟເນັດຍເຫັນໃຫ້ເຮືອງຂາງທັນ
ປັບປຸງທາແລະອຸປະສົກການຍອກກາພະກິດນຸ້ມີຮະດັບ

ເນື້ອນວ້າປົກລົງຢາຮັມນາພິຈາລະກາ ປຣາກງູວາ ດ້ວຍຮັດຍຂອງຮະຄົມ
ຄວາມຄົດເຫັນເຖິງວັນປັບປຸງທາແລະອຸປະສົກໃນການຈັດການກຶກມາຂອງພະກິດນຸ້ມີຮະບະເວລາກາຮ
ອຸປະສົມບທຕາງກັນຈະມີລັກນະທີ່ແທກຕາງກັນໃນແຕ່ລະຮະຕັບການກຶກມາພະປົງບົກລົງແພນກຮຽນ
ຂອງພະກິດນຸ້ມີຮະດັບໃຫ້ກົດຮຽນຮັນໂທແລະນັກຮຽນຮັນເອັກ ໃຈກູ້ປົກຮັດຍກາຮເວີຍ-

การสอน ผู้เรียนมีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน ผู้สอนขาดความชำนาญในการสอนและขาดสัมภาระที่ดีทำให้ผู้สอนขาดกำลังใจในการสอน ซึ่งพระภิกขุกุลที่มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง 1 - 5 พรรษา และเป็นกุฎีใหม่ในเดือนธันวาคมนี้ความคิดเห็นว่าเรื่องคังคลาเป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าพระภิกขุทุกกลุ่ม เป็นการยืนยันให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ระยะเวลาที่ดูอุปสมบท และการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมทั่วโลก ก่อนส่งผลต่อการทดสอบความคิดเห็น

4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาของพระภิกขุมีระดับการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีความแตกต่างกันของความคิดเห็นที่ระดับ .05 ในชั้นต่อไปนี้

4.3.1 “ผู้เรียนมีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน” ซึ่งพระภิกขุกุลที่สอบได้балีประโยค ป.ธ. 7 - 9 มีความคิดเห็นแตกต่างกับพระภิกขุกุลที่ไม่ได้เรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีและกุฎีที่สอบได้балีประโยค ป.ธ. 4 - 6 อย่างนัยสำคัญที่ระดับ .05 พระภิกขุกุลที่สอบได้балีประโยค ป.ธ. 7 - 9 มีความเห็นว่าการที่ผู้เรียนมีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษามากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พระภิกขุกุลที่สอบได้балีประโยค ป.ธ. 7 - 9 ส่วนมากอาจจะมีอาชญากรรมสูง งานงานการศึกษา โดยเฉพาะ การสอนพระปริยัติธรรมเบิกธรรมและพระปริยัติธรรมแผนกบาลีจำนวนมาก จึงอาจมีประสบการณ์มากที่สุดสินิว่าเรื่องข้างตน เป็นปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาสูงกว่าทุกกลุ่ม

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระภิกขุ มีดังนี้ดังจะกล่าวเป็นรายด้านต่อไปนี้

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของพระภิกขุมีระยะเวลาอุปสมบทต่างกัน มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในระดับ .05 ในเรื่องต่อไปนี้

5.1.1 พระภิกขุกุลที่มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง 1-5 พรรษา มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากทุกกลุ่มอย่างนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพระภิกขุกุลที่มีระยะเวลาการอุปสมบท 1 - 5 พรรษา ไม่เห็นว่าความคิดเห็นที่ว่าต้องการให้ผู้สอนมีโอกาสที่จะพัฒนาทางด้านการศึกษามากกว่าวัดขนาดเล็ก วัดที่อยู่ในเขตเมือง

มีโอกาสพัฒนาทางด้านการศึกษามากกว่าครึ่งในชั้นบท ปัจจุบันพระภิกษุสามเณรนิยมเรียนในโรงเรียนศึกษาอยู่ในชั้นเดียวกันมากขึ้น และการจัดการศึกษาในวัดเป็นผลมาจากการคิดริเริ่มของพระสงฆ์มีมารยาทศักดิ์สูง สาเหตุที่พระภิกษุกลุ่มนี้จะมีเวลาการอุปสมบทระหว่าง 1 – 5 พรรษา ในเหตุการณ์ความชุมนุมนี้ อาจพิจารณาได้ในแง่มุมทาง ๆ ที่แสดงออกมาทางด้านความคิดเห็นของมาได้ คันธ์ก่อ วัดที่ส่งแบบสอบถามกลับมาร้อยละ 67.2 อุปนิเทศชั้นบท เป็นวัดขนาดเล็ก roughly 60.3 และภิกษุที่มีการศึกษาสายสามัญระดับประถมศึกษา ร้อยละ 86.9 จากข้อมูลนั้นทำให้เห็นภาพรวมว่า พระภิกษุทุกคนแบบสอบถามส่วนใหญ่คงจำพรรษาในวัดขนาดเล็ก เช่นเดียวกับวัดที่มีการศึกษาสายสามัญระดับประถมศึกษา แต่ถือว่าเป็นภิกษุที่มีการจัดการศึกษาขึ้นในวัด เช่น การบรรยายธรรม การแสดงปาฐกถาธรรม หรือแม้แต่การสอนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม เป็นต้น จากประสบการณ์พระภิกษุกลุ่มนี้ได้รับชื่อมงในเชิงของผู้ใช้บริการเพียงคนเดียว จึงทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างไปจากกลุ่มนี้อย่างเห็นได้ชัด

5.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของพระภิกษุมีการศึกษาสายสามัญทางกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันในระดับ .05 ในเรื่องดังนี้

5.2.1 "ความมีการอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่พระสงฆ์" โดยพระภิกษุกลุ่มนี้มีการศึกษาสายสามัญระดับประถมศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากพระภิกษุกลุ่มนี้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างน้อยสักครึ่งที่ระดับ .05 ซึ่งพระภิกษุกลุ่มนี้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษามีความเห็นด้วยกับความชุมนุมสังกัดพระภิกษุที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อาจเป็นไปได้จากเหตุผลที่ว่า พระภิกษุที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ในชั้นบทและมีการศึกษาในมานักบัณฑิตไม่เข้าใจความหมายของการศึกษานอกโรงเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ควรเผยแพร่ทำความเข้าใจและแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาฯ ให้เป็นไปตามที่ต้องการ ซึ่งทางหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนจะได้รับ เพราะหากทำให้พระภิกษุเข้าใจได้แล้ว โอกาสที่จะดึงชาวบ้านให้มาสนใจและยอมรับการสำคัญของการศึกษาจะมีมากขึ้น

เมื่อพิจารณาการมีปฏิริยาธรรม ปรากฏว่า คาดเดาของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของพระภิกษุ ผู้มีระยะเวลา เวลาการอุปสมบททางกันจะมี

ลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละระดับการศึกษาสายสามัญของพระภิกษุ ในเรื่องรายได้ของวัดนี่ความจำเป็นอย่างมากสำหรับการจัดการศึกษาในวัด การศึกษานอกโรงเรียนทำเป็นห้องทำควบคู่กันไปกับการศึกษาในระบบโรงเรียน การจัดการศึกษาในวัดเป็นผลมาจากการคิดริเริ่มของพระสงฆ์ที่มีการศึกษาระดับสูง เมื่องานการศึกษาที่ขาดหายในวัดเกิดมีปัญหาดูแลแก้ไขหาได้คือพระสงฆ์ทบทวนมานาน ปัจจุบันพระภิกษุสามารถเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญหาดูแลแก้ไขหาได้คือพระสงฆ์ทบทวนมานาน ปัจจุบันพระภิกษุสามารถเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญหาดูแลเรียนในโรงเรียนศึกษาดูญี่ปุ่นสายสามัญมากขึ้นและครุยสอนในสถานศึกษาควรมีความรู้พิเศษ เช่น สามารถแนะนำการเรียนต่อให้กับผู้เรียนได้จะเป็นส่วนคงดูดให้ผู้เรียนมีความรู้ความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นซึ่งพระภิกษุกุณฑมรรษาเจ้าการอุปสมบทระหว่าง 1 - 5 พรรษา และมีการศึกษาสายสามัญระดับประถมศึกษา จะมีความคิดเห็นต่อเรื่องทางตอนใต้ในระดับที่ทำกว่าทุกๆ กุณฑมรรษาเป็นการยืนยันว่าระดับการศึกษาสายสามัญจะจำนวนพระมหาทัคทัคกันมีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการศึกษา

5.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของพระภิกษุผู้มีการศึกษาประปริญตธรรมทางกัน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกันในระดับ .05 ในเรื่องต่อไปนี้

5.3.1 "วัดที่อยู่ในเขตเมืองมีโอกาสที่จะพัฒนาทางด้านการศึกษามากกว่าวัดในเขตชนบท" โดยพระภิกษุกุณฑมที่ไม่ไนนักธรรมและกุณฑมที่สอบไนนักธรรม มีความคิดเห็นแตกต่างกันในระดับ .05 ซึ่งพระภิกษุกุณฑมที่สอบไนนักธรรมชั้นเอก มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงกว่าพระภิกษุกุณฑมที่ไม่ไนนักธรรม และกุณฑมที่สอบไนนักธรรมชั้นตรี อาจเป็นไปได้ว่า พระภิกษุกุณฑมที่ไม่ไนนักธรรมชั้นเอกนั้นประเมินประสิทธิภาพการศึกษาสูงกว่าพระภิกษุ 2 กลุ่ม ช่างคน และไก่เด็กว่า วัดที่อยู่ในเขตเมืองมีความพร้อมกว่าในหลาย ๆ ด้าน เช่น บุคลากร สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ทุนทรัพย์ และมีผู้เรียนมากพอที่จะจัดการศึกษาให้ได้ จากเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้มีความเห็นด้วยในเรื่องนี้สูงกว่าทุกๆ กุณฑม

5.3.2 "การศึกษานอกระบบโรงเรียนจะเป็นห้องทำควบคู่กันไปกับการศึกษาในระบบโรงเรียน และหน่วยงานของรัฐควรเปิดโอกาสให้พระสงฆ์เข้าไปมีส่วนร่วมเหลือในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนด้วย" โดยพระภิกษุกุณฑมที่ไม่ไนนักธรรม มีความคิดเห็นแตกต่างไปจากพระภิกษุทุกๆ กุณฑมอย่างนี้ยังสักหน่อยระดับ .05 ซึ่งพระภิกษุกุณฑมที่

ไม่ในกิจกรรมมีค่าเหลือของความคิดเห็นอยู่ในระดับที่กว่าพระภิกษุทุกกลุ่ม อาจมีสาเหตุที่ว่า พระภิกษุกลุ่มนี้ไม่ในกิจกรรมนี้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาออกโรงเรียนน้อย จึงมีได้ เห็นความจำเป็นในงานค่านี้ ประกอบกับท่านเองอาจจะอยู่ในระหว่างการศึกษาพระพิริยมวินัย อันเป็นการศึกษาหลักของพระภิกษุ จึงทำให้ไม่มีเวลาสนใจกับงานการศึกษาค่านั้น ๆ ก็ได้ จากเหตุผลเหล่านี้ทำให้ท่านมีความคิดเห็นของงานการศึกษาบนอกรอบโรงเรียนทำกิจกรรม

เมื่อมาพิจารณาการปฏิกริยาร่วม ปรากฏว่า ความคิดเห็นของพระภิกษุผู้มีระยะ เวลาการอุปสมบทที่แตกต่างกัน จะมีลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละระดับของการศึกษาพระพิริยมวินัย แผนกธิรัมของพระภิกษุในเกือบทุกโรงเรื่อง โดยพระภิกษุกลุ่มนี้มีระยะเวลาการอุปสมบทระหว่าง 1 – 5 พรรษา และเป็นกลุ่มที่ไม่ในกิจกรรม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานการจัดการศึกษา อยู่ในระดับที่กว่าพระภิกษุกลุ่มที่สอบใบอนุกรรมชนัตร์ นักธรรมชนัตโน และนักธรรมชนัตเอก ถือได้ว่าเป็นความสอดคล้องกับสมมติฐานที่จะเอ้าไว้ คือ พระภิกษุผู้มีความแยกทางกันของจำนวน พระบาทบماชและระดับการศึกษาพระพิริยมวินัย รวมแผนกธิรัมจะมีความคิดเห็นทางค่านการศึกษา ทางกัน

ขอเสนอแนะ

ขอเสนอแนะสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. จากผลของการวิจัยแสดงให้เห็นว่าพระภิกษุผู้มีส่วนร่วมในงานการศึกษา นอกระบบโรงเรียนนั้น ส่วนใหญ่ทำเรื่องที่เป็นครูผู้สอนและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ดังนั้น ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนจึงควรที่จะหาแนวทางในการ ประสานงานหรือความร่วมมือกับหน่วยงานการศึกษา โรงเรียน รวมกับพระสงฆ์ ผู้นี้เพื่อ ขยายงานการศึกษาออกไปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งจะเป็นผลให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปได้ด้วยดี

2. กรมการศาสนาควรจะได้ให้ความสนใจในการพัฒนาทางค่านิกรการศึกษา นอกระบบแก่พระสงฆ์ หรือให้ક็ได้รับบริการทางสังคมโดยขยายในก้านบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์การเรียนการสอนแก่คักในเขตชนบทมากกว่าที่เป็นอยู่ในเวลานี้ จากผลการวิจัยปรากฏ ว่าคักที่กรมการศาสนาเลือกเป็นวัดพื้นนาถก็อย่างเกือบหงนมคเป็นวัดขนาดใหญ่ และคงอยู่ใน

เชกเมือง ซึ่งมีจัดเหล่านี้มีผลทำให้วัดที่ได้รับการคัดเลือกมีโอกาสที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากกว่าวัดในเขตชนบที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากการศึกษาเท่าที่ควร จึงทำให้พระภิกษุผู้ที่อยู่ในเขตชนบทไม่สามารถที่จะพัฒนาวัดแห่งทางค้านการจัดการศึกษาและทางด้านการวัดถูกให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป ทั้งที่ความเป็นจริงแล้ว วัดในเขตชนบทมีบทบาทในด้านบริการสังคมสูงกว่าวัดในเมืองมาก

3. รัฐควรจะไช่มีการขยายงานด้านการศึกษาอยู่อย่างสม่ำเสมอ หรือเปิดโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญเพิ่มขึ้น เพราะพระภิกษุผู้สอนแบบสอบด้านรายละเอียด 86.9 มีการศึกษาอย่างสม่ำเสมอควบคู่ปะรุงนักศึกษาเท่านั้น หากมีการจัดการการศึกษาอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบที่กล่าวข้างต้นจะเป็นส่วนช่วยเพิ่มความมั่นคงแห่งทางค้านการศึกษาให้แก่พระภิกษุ และทำให้พระภิกษุเข้ามาช่วยงานทางด้านการศึกษาไม่นาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและสำรวจกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จัดทำอยู่เท่านั้น ดังนั้นจึงควรที่จะมีการศึกษาและสำรวจกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2 จัดทำด้วย เพื่อจะได้เห็นบทบาทของพระสงฆ์ทางค้านการศึกษาไม่นานยิ่งขึ้น

2. การมีการศึกษาเฉพาะกรณีในเขตที่มีพระภิกษุเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเฉพาะกรณีในพื้นที่นั้น การเผยแพร่ศาสนากลิฟต์ เช่น ในชุมชนชาวเข้าทางภาคเหนือเป็นตน เพราะในห้องถังคั้งกล่าวจะมีสภาพแวดล้อมและปัญหาที่แตกต่างกันไป

3. ควรจะไก่ศึกษาและสำรวจกิจกรรมทางการศึกษานิวัชีพที่ทางพระสงฆ์ไก่คัดให้แก่ชุมชนและสังคม เพื่อจะได้เห็นบทบาทของพระสงฆ์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่ง